POPOVICS SÁNDOR

okl. mérnök, professor emeritus

2010. január 14-én Landsdowne-ban (USA) elhunyt Popovics Sándor, a betontechnológiának, a betonkutatásnak és a betonismeretek oktatásának nemzetközileg ismert és nagyra értékelt szaktekintélye, aki élete utolsó hónapjaiban is aktív volt.

Budapesten született 1921. december 21-én. A budapesti Műegyetem elvégzése (1944) után a fővárosi Anyagvizsgáló Állomás Kőbánya úti laboratóriumában 1945 év elején helyezkedett el. Professzoraitól, Palotás Lászlótól a matematikai modellezést, Reuss Endrétől a kutatói gondolkozást tanulta meg, akikkel életük végéig barátok maradtak. A laboratóriumot 1949-ben az újonnan megalakult ÉTI (Építéstudományi Intézet) vette át, ahol 1956 végéig minőségvizsgálattal és kutatással foglalkozott, majd a forradalom leverése után külföldre távozott.

Bécsből a Rockefeller ösztöndíj segítségével az USA-ba utazhatott, ahol PhD. fokozatot szerzett 1959-ben (Purdue University), ezt követően pedig Ass. Professor, majd hamarosan Full Professor megbízást kapott (Auburn University, Alabama, 1960-1970, majd Northern Arizona University, Flagstaff, 1970-1976). 1977-ben egy évet Szaud Arábiában, az Abdul Haziz Egyetemen oktatott és kutatott, majd 1978-ban visszatért az Egyesült Államokba, ahol a philadelphiai Drexel Egyetemen helyezkedett el. Itt oktatott és kutatott 1993-ig, amikor nyugdíjba ment, de változatlanul dolgozott és publikált haláláig.

Számtalan tanulmánya jelent meg Amerika vezető folyóirataiban (ACI, ASCE, ASTM, Cement & Concrete stb.), három könyvét adták ki (Fundamentals of Portland Cement Concrete, Vol.1. Fresh Concrete. 1982.; Vol. 2.: Concrete Materials, Properties, Specifications and Testing, 1992.; Strength and Related Properties of Portland Cement Concrete, 1998.), amelyek ismertté tették nevét a betonnal foglalkozó mérnökök és kutatók körében az egész világon.

A ***fib*** Magyar Tagozata 2003. évben Palotás-díjjal tüntette ki.

Emlékét a magyar mérnöktársadalom megőrzi.

Dr. Ujhelyi János
a műszaki tudomány doktora

(Ez a megemlékezés megjelent a BETON című szakmai havilap XVIII. évfolyam, 2010. 3. számában.
Popovics Sándor szakmai életrajza részletesen megtalálható a következő könyvben: Dr. Balázs György: Beton és vasbeton VI. A kutatás története II. pp. 409-412. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2005.)

Az amerikai temetési szokásoknak megfelelően Popovics Sándorról fia, John fényképes életrajzot készített, amelyet Sándor barátainak, rokonainak átadott a temetésen, illetve postán elküldött a távollevők részére, így Ujhelyi Jánosnak is, aki 1950 óta Popovics Sándor kollegája és barátja. Az életrajz szövege (magyar fordításban) a következő:

Sándor Popovics

December 24, 1921—January 14, 2010

Popovics Sándor 1921. december 24-én született Budapesten, Magyarországon. Elsősorban édesanyja, Popovics Droppa Erzsébet nevelte, és életének korai szakaszában Budapesten élt.

Keményen dolgozó, szorgalmas tanuló volt, aki 1944-ben szerzett mérnöki oklevelet a Budapesti Műszaki Egyetemen. Bár valószínűleg ez ellentétes volt tervezett programjával, úgy tűnik, sok időt töltött költemények, filozófia és regények olvasásával, ahogyan ezt a Landsdowne-i könyvtárának elnyűtt könyvei bizonyítják. Megtanult hegedülni is.

Magyarországot az 1956-os forradalom alatt hagyta el és Ausztriába menekült. Itt a menekülttáborban találkozott egy fiatal ápolónővel, Lea Virtanen-nel. A tábor tele volt kisgyermekes családokkal és ezek közül sokan a magyaron kívül semmilyen más nyelven nem beszéltek. Nagy nehézséget okozott Lea számára elmagyarázni egy anyának, hogy jelenleg nincs hozzáférhető gyerekágy, de rövidesen új szállítmány érkezik. Lea körülnézett segítségért a fordításhoz és meglátott egy szemüveges urat sorban állva és könyvet olvasva. Úgy gondolta, olyasvalakinek néz ki, aki képes lehet segítséget adni a fordításhoz, odament hozzá, és németül kért segítséget. Ez az úr Sándor volt, és szerencsére beszélt németül.

Sándor az Egyesült Államokba emigrált 1957-ben a Rockefeller Alapítvány támogatásával. Megérkezése után rövid angol nyelvtanfolyamon vett részt, olyan nyelvet tanult, amelyet az Egyesült Államokba érkezése előtt nem beszélt. Hihetetlen volt, hogy a Ph.D. fokozatot már 1959-ben megszerezte a mérnöki tudományokban a Purdue Egyetemen. Ugyanez évben csatlakozott hozzá Lea, aki Cincinnati-ban gyermekgondozónőként dolgozott, majd szülésznőként Chicago-ban.

Az 1960-as év mérföldkőnek bizonyult. Sándor állampolgárságot kapott, és megházasodott, elvette Lea-t 1960. augusztus 29-én Chicago-ban (Illinois). Alabamába költöztek, ahol Sándor megkezdte akadémiai karrierjét, csatlakozva az Auburn Egyetemhez, Alabamában. Ikrei, John és Lisa 1965. május 28-án születtek. Öt évig éltek Alabamában Sándor édesanyjával, Erzsébettel, aki csatlakozott hozzájuk.

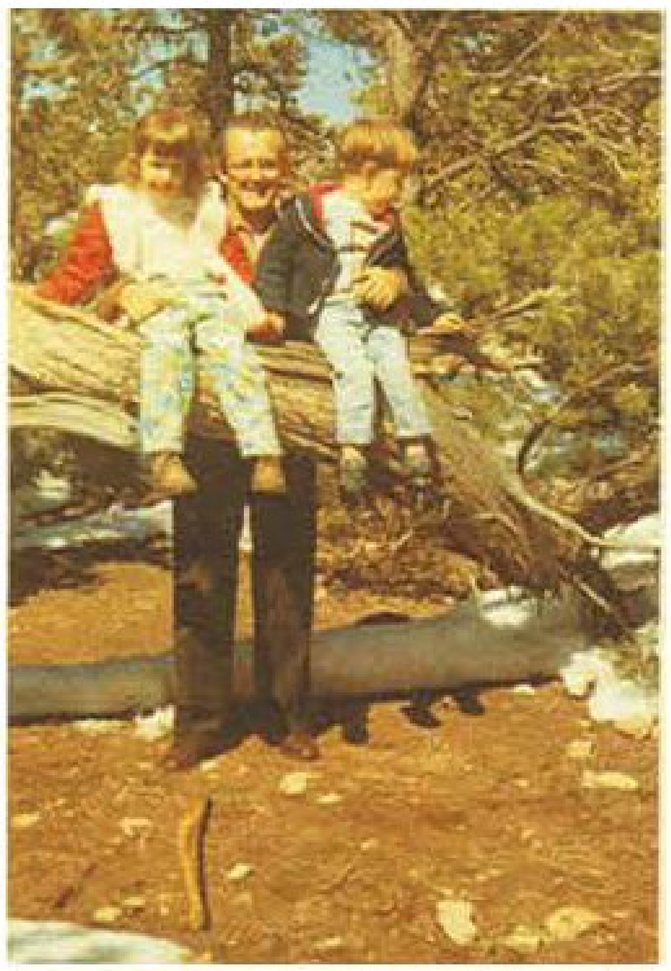

1970-ben Sándor másik professzori állást kapott az Észak-Arizonai Egyetemen Flagstaff-ban. Itt művelhette zeneszeretetét és játszott a Flagstaff-i zenekarban. Az állam természeti szépségeiben is kedvét lelhette, élvezve a sízést, a gyalogtúrákat és a kirándulásokat a vidéken családjával együtt. Édesanyja 1972-ben hunyt el és Flagstaff-ban van eltemetve.

Öt évvel később, 1977-ben, Sándor a családjával együtt emlékezetes kalandra vállalkozott. Csatlakozott az Abdul Aziz egyetemhez, Szaud Arábiában. Ez idő alatt Jeddah-ban élt és lehetőségük volt a régió más országaiba is ellátogatni, mint pl. Egyiptomba. Ez az egy éves munkája megvilágító, szem-felnyitó tapasztalatot jelentett az egész családnak.

A szaud-arábiai évet követően Sándor a philadelphiai Drexel Egyetemen helyezkedett el 1978-ban. Családjával együtt Landsdowne-ban telepedett le, ahol sok üveg bort és történetet osztott meg barátaival és családjával. A Drexel Egyetemről 1993-ban ment nyugdíjba, de változatlan szorgalommal dolgozott haláláig. Sokkal később, 2005. március 10-én temette el szeretett feleségét, Leát.

A jó borok élvezete mellett Sándor szeretett zenét hallgatni és részt vett Philadelphia kulturális életében, koncerteket hallgatva Leával együtt. Elszánt futó volt nyolcvanadik életévében is. Szeretett utazni, látogatva Kínát, Franciaországot, Németországot, Ausztráliát, Magyarországot, Oroszországot, és még sok más országot.

Sándor büszke apa volt és még büszkébb nagyapa. Élvezte az együttlétet két unokájával, Miia (6 éves) és Analea (2 éves). Mindig bámulatba ejtette, amit csináltak és mondtak. Gyakran megkérdezte: „Mindig ilyen békésen játszanak együtt?" Nagy reményekkel várta jövőjüket. Nagyon nélkülözött mindnyájunkat, de főleg Miia-t és Analea-t, amikor váratlanul Illinois-ba kellett költöznünk.

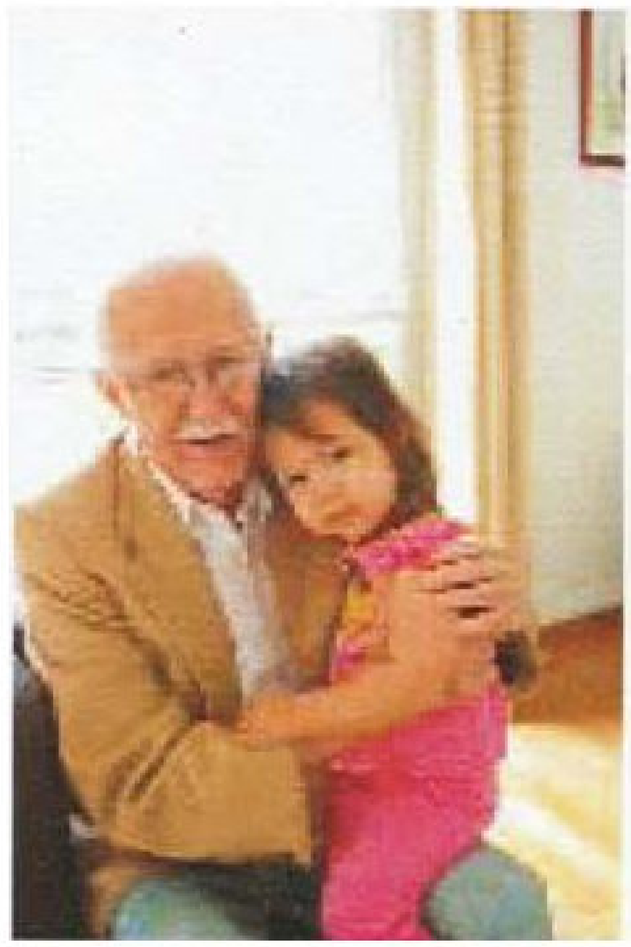

Vígasztalt bennünket a tudat, hogy Sándort nemcsak mi szerettük, hanem nagyon sokan, ahogy azt az elmúlt hetekben megtudtuk. És még nagyobb vigasz volt tudni, hogy békében nyugszik Leával együtt.

More memories of Sándor...

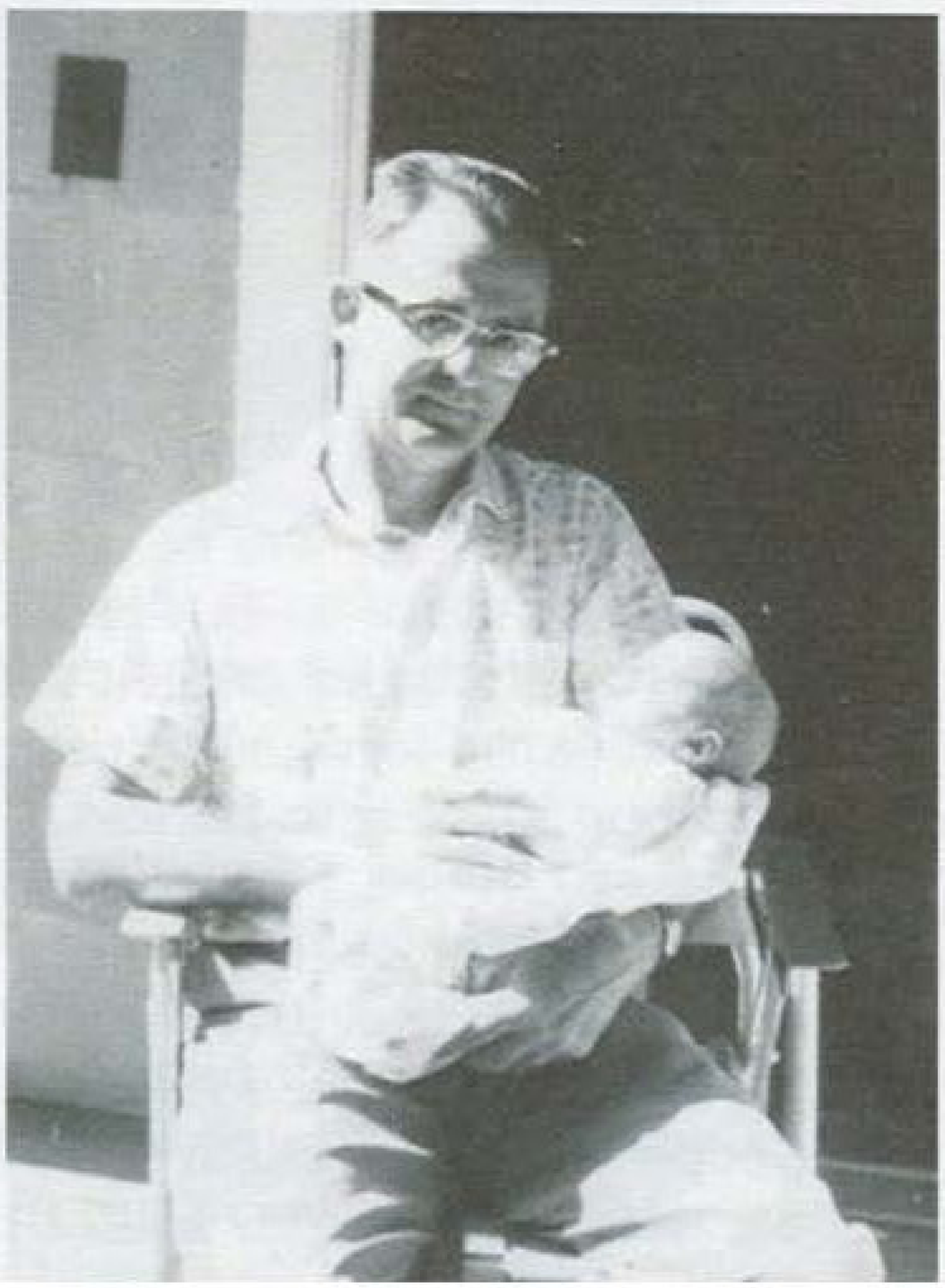

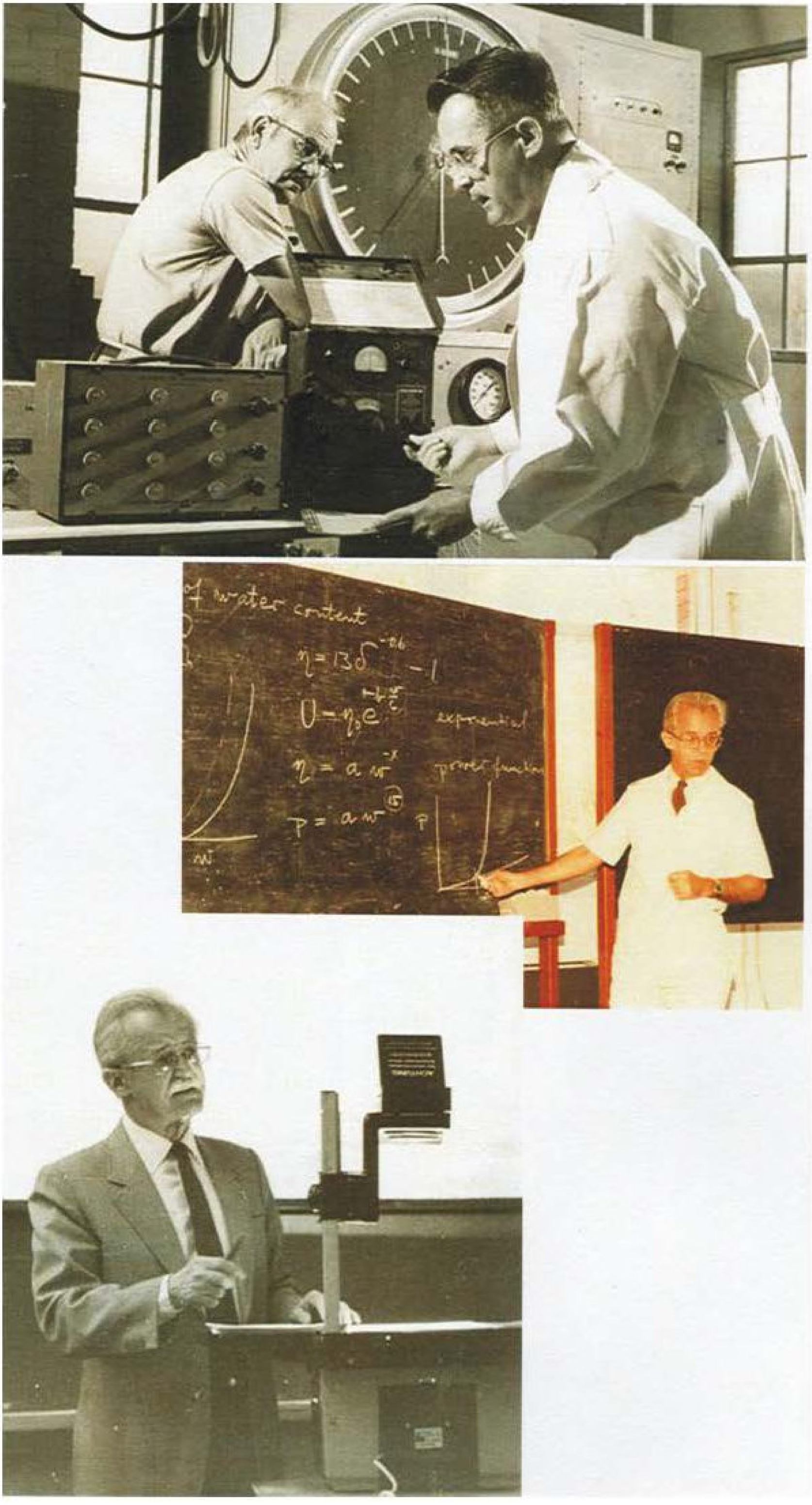

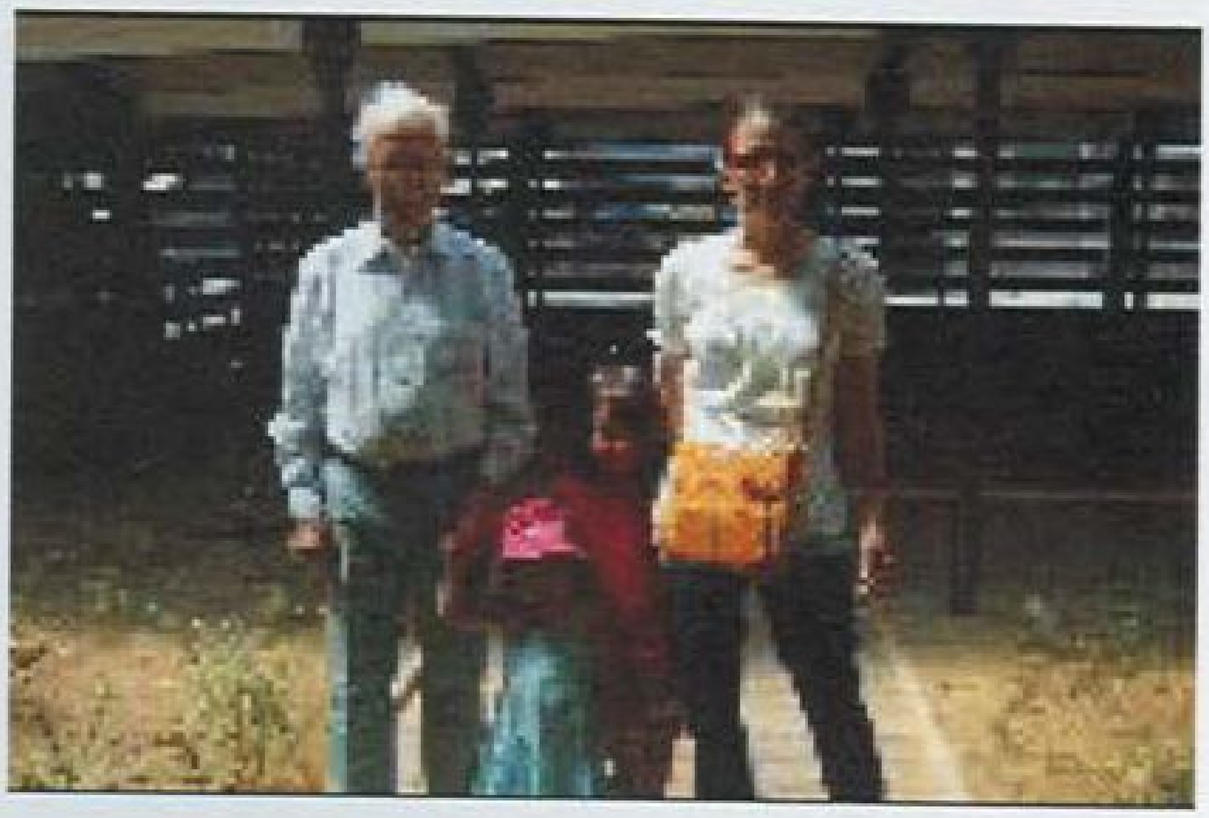

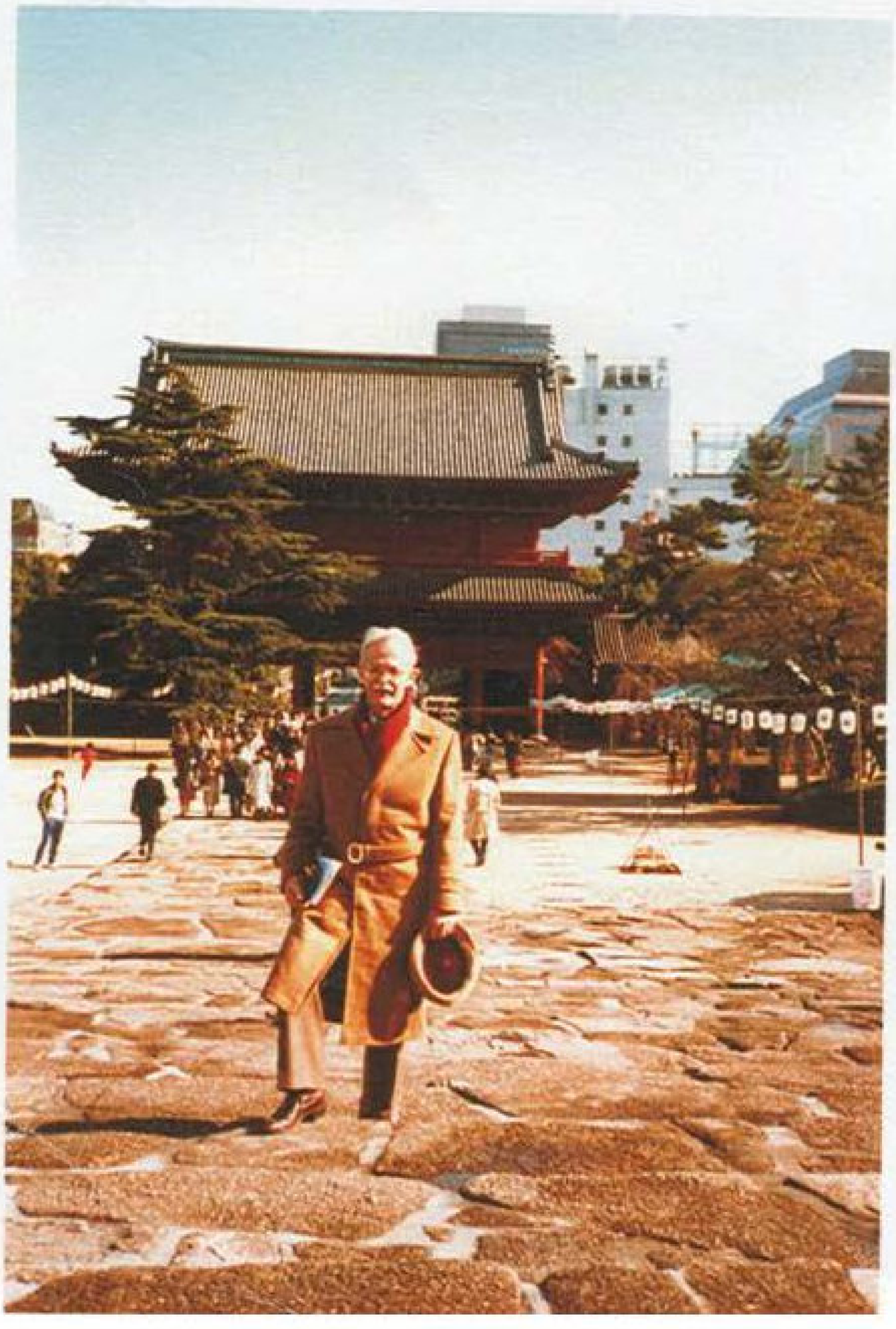

Néhány nemrég Budapesten készült fénykép
DR. POPOVICS SÁNDOR professzor úrról,
ahogy egyénisége emlékezetünkben él

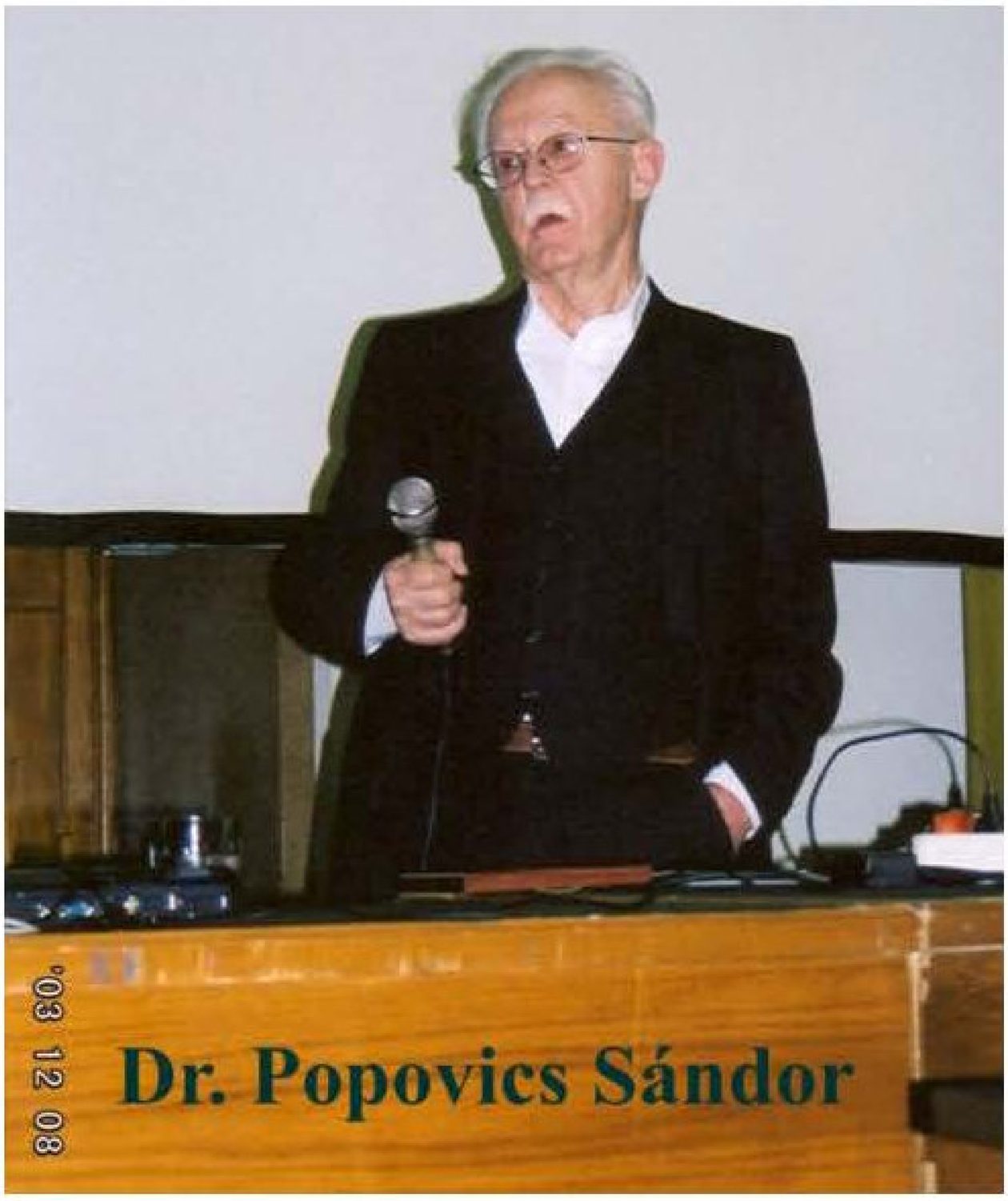

A Palotás-díj átvétele alkalmával,
a Budapesti Műszaki Egyetem
dísztermében,
2003. december 8-án

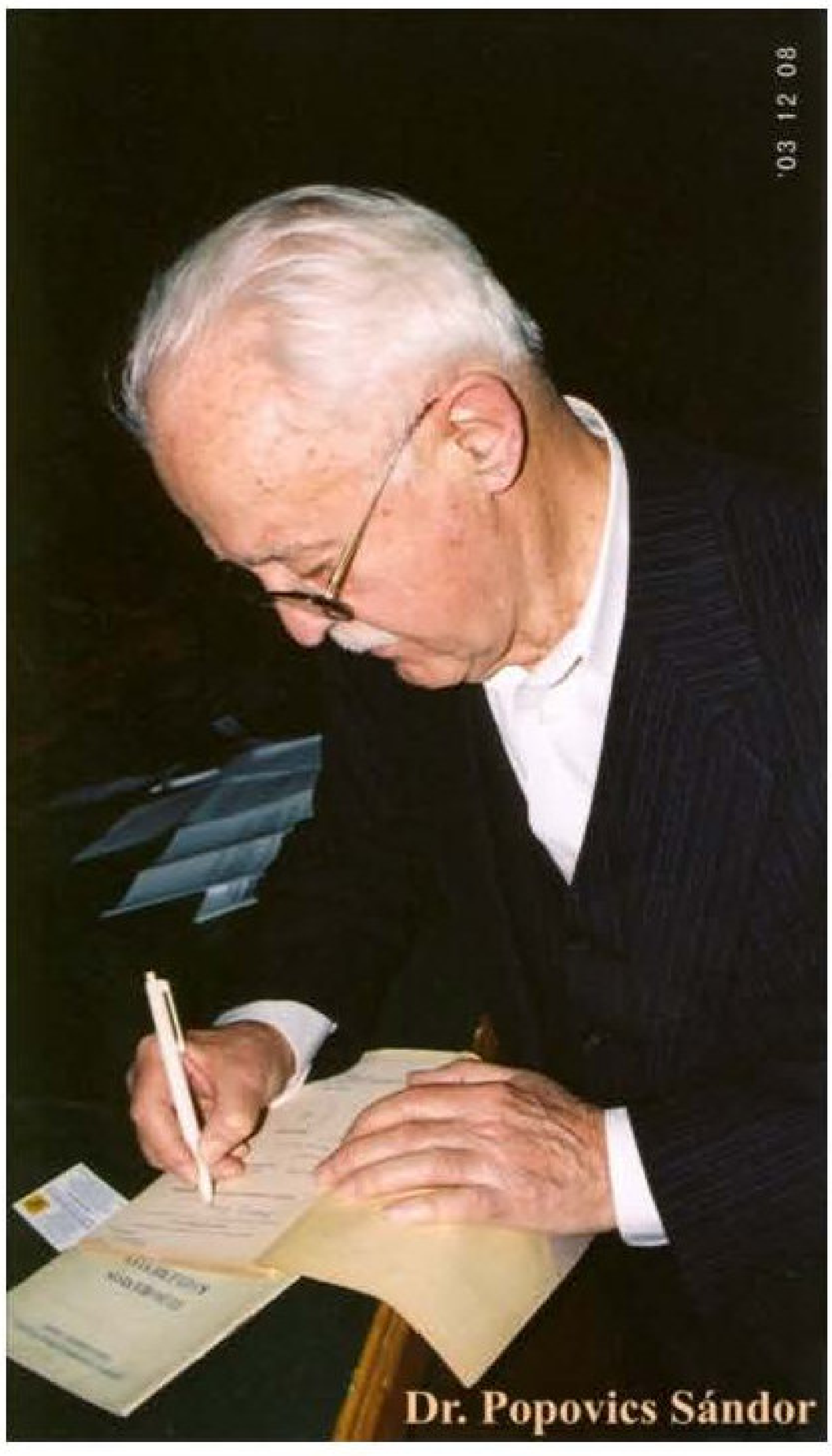

Budafokon, a Leanderes-pincében, 2003. december 11-én

'03 12 11

'03 12 11

'03 12 11

Budafokon, a Savoyai-pincében (Seybold - Garab pincében), 2003. december 11-én

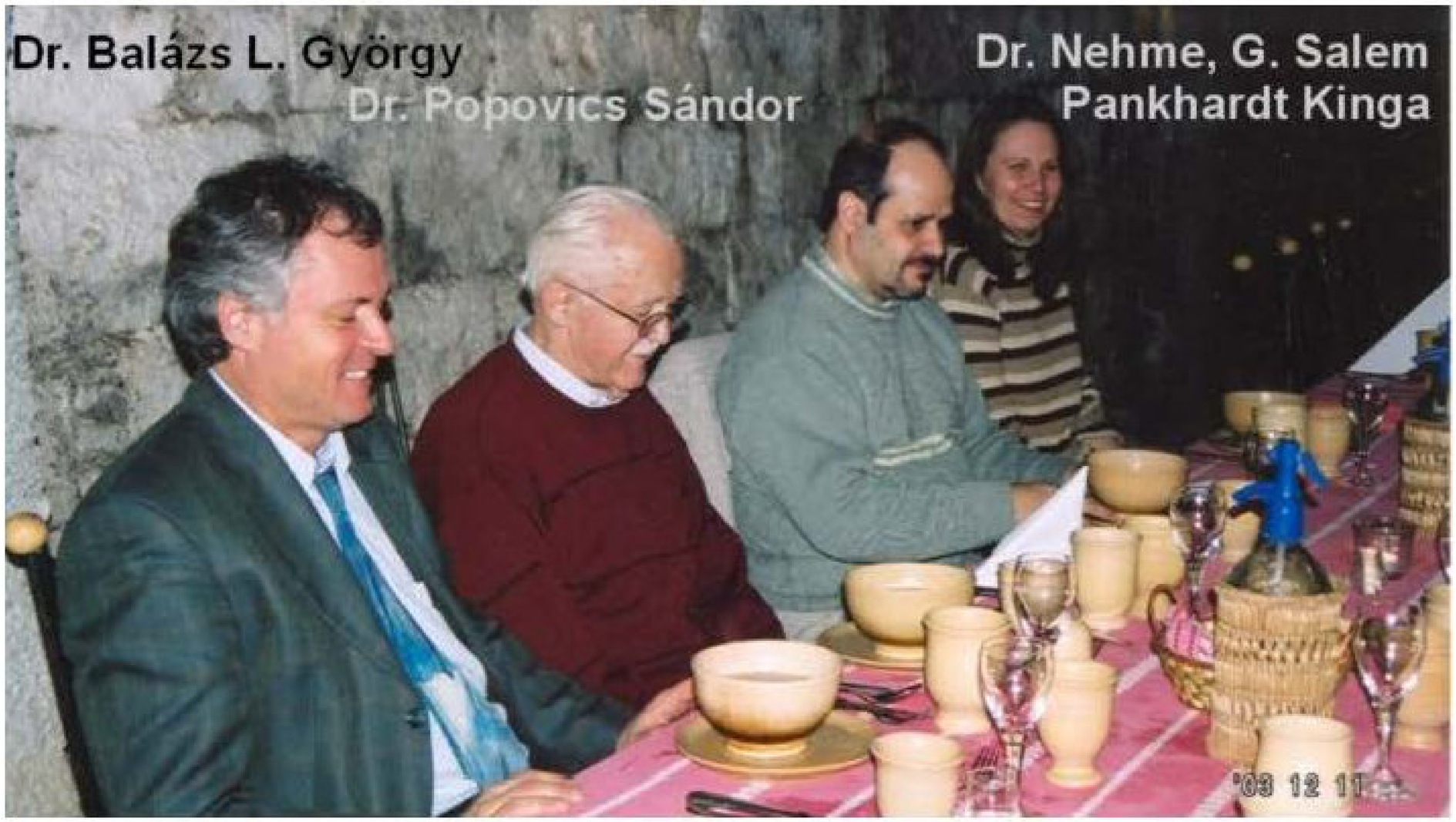

'03 12 11

'03 12 11

Az Arany Szarvas Vendéglőben, 2006. december 19-én

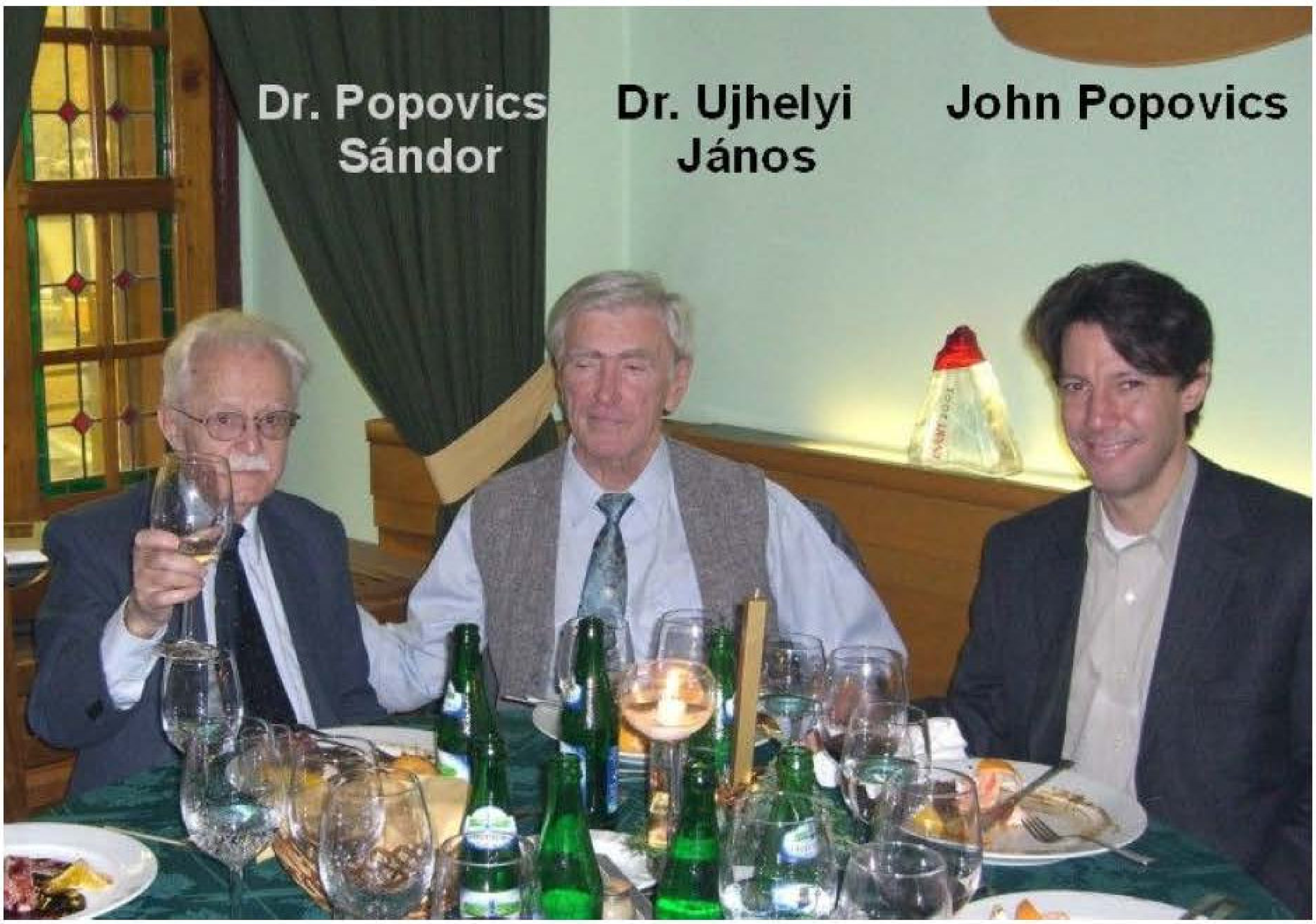

Emlékét tisztelettel és szeretettel őrizzük.